

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Станимир Трифонов

За кандидатурата на доц. д-р Пенко Господинов

В конкурса за професор по актьорско майсторство

Неусетният ход на времето внезапно ни изправя пред явления и личности, които до вчера сме считали за още нови, а ето, че вече цяло едно поколение в театъра, киното и академическия живот, властно се утвърди и промени осезаемо културното поле в България. Вън от всякакво съмнение е яркият факт, че г-н Пенко Господинов е иманентна част от това явление.

Никога не съм завиждал на колегите ни критици и теоретици, когато са писали за актьори: лицедейството е толкова фина, трудно уловима и ефимерна професия! И парадоксалното е, че макар театърът да е изкуство на словото, да опишем със словеса актьорското майсторство, е въпрос на едно друго майсторство...

Обикновено методологическите крайности са две: или публицистико-есеистични патоси; или наукообразни дълбинни изследвания. И в двата варианта, обаче, неуловимостта на актьорската професия остава.

Затова ще се опитам в настоящото кратко изложение да се спра върху трите основни дейности в успешната кариера на доц.д-р Пенко Господинов: актьорски изяви в театъра и киното, научна и преподавателска дейности.

Кандидатът започна своята актьорска деятелност плавно, но властно и забележимо. Достатъчно е да прочетете дългата листа с роли в театъра и дори да не сте гледали всички постановки с негово участие; дори само от имената на режисьорите се разбира що за работа е свършил. Вместо внезапно появяване в столичен театър, той започна театралната си дейност, както в географската периферия, така и в именити софийски театри. Което означава едно – талантлив актьор. Защото търсени са талантливите, за другите никой не пита.

Честа практика е добрите актьори да започнат занимания и с режисура. Това е логична последица и в професионалния живот на Пенко Господинов, чийто зрял и проникновен поглед на значим творец му помага в тази сложна интерпретативна професия.

Следва, обаче, да отделим особено внимание и на филмовите актьорски участия на Пенко Господинов. Обикновено, вглеждайки в историята и на

българското кино, не винаги добрият театрален актьор автоматично се доказва и като правилен филмов изпълнител. За наша зрителска и гилдийна радост, случаят с кандидата за професор не е такъв. Изчитайки цялата му филмография и припомняйки си киноизявите му, веднага става ясно, че този значим театрален актьор талантливо и органично се е приспособил и интегрирал в различния от театралния филмов свят.

Отлично си спомням, че наградата „Златна ракла” в Пловдив за филма „Военен кореспондент” беше дълбоко мотивирана от изпълнителя на главната роля – Пенко Господинов. До появата на това произведение нямаше такава адекватна и талантлива интерпретация на образа на Йордан Йовков.

Така е и с последното му към настоящия момент участие в български игрален филм – „Далеч от брега”. Сред най-ярките от елементите му е играта на Господинов. Той не само добре познава детайлите от живота на провинциалния актьор, но и правилно е осмислил сценария на филма, което е довело до успеха на изпълнението му.

На екрана той е вгълбен, мълчалив, дори интровертен. Ала зад тази видимост прозира болезнената уязвимост на героя му. Актьорското изпълнение е пестеливо, съсредоточено, лаконично и органично. Никаква следа от театралност и актьорска бърливост в ползването на изразните средства: глас, мимика, пластика, чувство за мизансцен, камера и осветление. Впечатляващо екранно присъствие!

Както добре се вижда от документацията, преподавателската и научна дейности на г-н Пенко Господинов с нищо не отстъпват на филмовите му и театрални прояви. Дисертацията, изготвените програми за обучение и резултатите на класовете му безспорно доказват не само талантлива амбиция, но и завидни упоритост и трудолюбие.

Ето защо, обобщавайки искам да заявя категоричното си съгласие с онзи гениален стих на Фреди Меркюри: „Представлението трябва да продължи!”

Гласувам с убедено „За”!

Проф. д-р Станимир Трифонов